

NEJVYŠŠÍ SOUD
ČESKÉ REPUBLIKY

OKRESNÍ SOUD v Českých Budějovicích	
podáno veřejně	podáno osobně
Došlo v hod.	20 10 2010
..... příj.	..... příj. ....
..... příj.	..... příj. ....

28 Cdo 1075/2011-80

30C 138/2010

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ludvíka Davida, CSc., a soudců JUDr. Josefa Rakovského a JUDr. Jana Eliáše, Ph.D., v právní věci žalobce: **RNDr. Tomáš Růžička**, bytem Družstevní 237, Písek, zastoupen Mgr. Pavlem Jakimem, advokátem v Písku, Velké náměstí 119, proti žalovanému: **Jihočeský šachový svaz**, se sídlem Skuherského 14, České Budějovice, zastoupen Mgr. Pavlem Šimákem, advokátem v Písku, Komenského 319, o určení nezákonnosti a rozporu rozhodnutí se stanovami, vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 30 C 138/2010, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 10. 2010, č. j. 19 Co 1949/2010-60, takto:

- I. Dovolání žalobce se **odmítá**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů dovolacího řízení částku 6.360,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho právního zástupce Mgr. Pavla Šimáka.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích výše uvedeným byl potvrzen výrok I. rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 5. 2010, č. j. 30 C 138/2010-39, kterým byla předmětná žaloba zamítnuta. Současně byl rozsudkem odvolacího soudu změněn výrok II. rozsudku soudu prvního stupně tak, že žalobci byla uložena zaplatit žalovanému na nákladech řízení před soudem prvního stupně částku 10.962,- Kč; ohledně nákladů odvolacího řízení bylo určeno, že k jejich náhradě ve výši 9.600,- Kč je též povinen žalobce.

Odvolací soud svým rozsudkem potvrdil zamítavý výrok rozsudku soudu prvního stupně, který ve věci rozhodoval o žalobcově návrhu na určení, že rozhodnutí výkonného výboru Jihočeského šachového svazu ze dne 25. 3. 2010 ve věci odvolání šachového oddílu DDM Písek proti rozhodnutí Sportovně technické komise Jihočeského šachového svazu ze dne 30. 1. 2010 je nezákonné a odporující stanovám Šachového svazu České republiky (občanského sdružení). Žalobce se výše uvedeného domáhal s odůvodněním, že podle stanov Šachového svazu ČR má mít Výkonný výbor žalovaného pět členů, avšak v době rozhodování měl pouze čtyři členy. Žalobce též namítal, že člen orgánu první instance nemůže rozhodovat v odvolacím řízení; v daném případě však M. Durchan rozhodoval jako předseda Sportovně

technické komise žalovaného a zároveň jako člen jeho výkonného výboru. Sportovně technická komise žalovaného dne 30. 1. 2009 rozhodla o uložení pokuty oddílu DDM Písek ve výši 2.000,- Kč jako sankce za nesplnění základních povinností pořadatele (čl. 2.4.4 a 2.4.7 soutěžního řádu Šachového svazu ČR). Odvolání oddílu proti rozhodnutí bylo dne 25. 3. 2010 částečně zamítnuto (bod a/, c/, e/), částečně uznáno (bod b/) a uznáno (bod d/). Soud prvního stupně ve věci dospěl k závěru, že žalobce není ve sporu aktivně legitimován, jelikož se ho napadené rozhodnutí netýká – rozhodnuto bylo o uložení pokuty oddílu DDM Písek, nikoliv žalobci jako fyzické osobě. V rozhodnutí odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu – sp. zn. 28 Cdo 2865/2006, 28 Cdo 2306/2008 a 28 Cdo 2916/2006, vymezující mj. okruh osob oprávněných domáhat se soudního přezkumu rozhodnutí orgánu občanského sdružení. Odvolací soud nadto uvedl, že žalobce se nemohl domáhat určení nezákonnosti předmětného rozhodnutí či jeho rozporu se stanovami a zákonem, protože nebyl orgánem občanského sdružení sankcionován a citovanou judikaturou restriktivně vyložená kritéria pro projednání žaloby nebyla splněna, jelikož žalobce neutrpěl výraznou materiální či osobnostní újmu. Ohledně absence aktivní věcné legitimace žalobce přisvědčil závěrům soudu prvního stupně a odvolání posoudil jako nedůvodné.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, v němž vymezil právní otázku, v níž spatřuje zásadní právní význam napadeného rozhodnutí. Podle něj má takový význam vymezení okruhu (konkrétních fyzických) osob, které jsou za situace obdobné pro popisovaný případ ve sporu aktivně legitimovány. Současně uvedl, že se považuje za aktivně legitimovaného pro podání předmětné žaloby, a to i proto, že oddíl DDM Písek sám žalobu podat nemůže a uložená pokuta se jej, jako předsedy tohoto oddílu, nejcitelněji dotkne. Na závěr navrhl zrušení rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

K podanému dovolání se prostřednictvím advokáta vyjádřil žalovaný. Uvedl, že v souvislosti s položenou právní otázkou existuje jednoznačná a konstantní judikatura, ze které soudy při svém rozhodování též vycházely a není tudíž možné opírat o výše uvedené tvrzení přípustnost dovolání. Na závěr navrhl odmítnutí dovolání a přiznání náhrady nákladů dovolacího řízení.

Nejvyšší soud shledal, že žalobce, zastoupený advokátem, podal dovolání včas (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání spatřoval v zásadním právním významu napadeného rozhodnutí podle § 237 odst. 1 písm. c), odst. 3 o. s. ř.; dovolací důvod, jak vyplývá z textu dovolání, byl uplatněn podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., tj. nesprávné právní posouzení věci odvolacím soudem.

Přípustnost dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (ve znění účinném po novele č. 7/2009 Sb.) je dána, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí ve věci samé má po právní stránce zásadní význam. Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. má rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně nebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání. V tomto ohledu dovodil, že dovolání není možné shledat přípustným, a to pro absenci judikatorního přesahu napadeného rozhodnutí.

Odvolací soud, jakož i soud prvního stupně ve svých rozhodnutích vycházely z díkce zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

o sdružování občanů“), zejména z ustanovení § 15 odst. 1 a 2 tamtéž. Podle odst. 1 v případě, kdy člen sdružení považuje rozhodnutí některého z jeho orgánů, proti němuž již nelze podle stanov podat opravný prostředek, za nezákonné nebo odporující stanovám, může do 30 dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 6 měsíců od rozhodnutí požádat okresní soud o určení, zda je takové rozhodnutí v souladu se zákonem a stanovami. Podle odst. 2 soud v řízení postupuje podle občanského soudního řádu.

Pravomoc soudů k přezkumu zásadních rozhodnutí orgánů občanských sdružení je obecně dána, nicméně je třeba, aby byla též splněna restriktivně vyložená kritéria pro projednání žaloby, jíž se člen sdružení domáhá právní ochrany u soudu. K tomu Nejvyšší soud uvedl, že ustanovení § 15 odst. 1 zákona o sdružování občanů je třeba vykládat za pomoci restriktivního, tedy zužujícího, výkladu z hlediska okruhu osob, jež se mohou dovolávat soudní ochrany. To proto, že je nutné v co nejširší míře zachovat spolkovou autonomii garantovanou v čl. 20 Listiny základních práv a svobod bez nevyvážené ingerence státní moci. Takovými restriktivními kritérii se rozumí – a to při dostatečně vysokém stupni intenzity jejich naplnění – protiprávnost tvrzeného jednání druhé strany (v podobě rozporu se zákony či interními normami spolku – tedy nejen přísně vzato stanovami), dále pak společenský zájem na projednání věci, vyčerpání smírčích instrumentů a v neposlední řadě výrazná újma (materiální či osobnostní), potenciálně utrpěnou žalobcem (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2916/2006, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 28 Cdo 2865/2006 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2306/2008).

Za rozhodnutí orgánu občanského sdružení podle § 15 odst. 1 zákona o sdružování občanů nelze bez dalšího pokládat jakékoli rozhodnutí, učiněné při činnosti sdružení. Má-li se člen sdružení oprávněně domáhat soudní ochrany proti němu, je především třeba, aby takové rozhodnutí zasáhlo do jeho práv; intenzitu takového zásahu je nutné posuzovat – vzhledem k zásadě spolkové autonomie – zdrženlivě, se zřetelem ke konkrétním okolnostem případu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2304/2011).

Žalobce se de facto v podaném dovolání domáhá označení osoby či okruhu osob, které jsou k podání příslušné žaloby oprávněny. Podle Stanov Šachového svazu České republiky jsou řádnými členy svazu mj. šachové oddíly, tedy i oddíl, jehož předsedou je žalobce (čl. 3 bod 1 písm. a/ stanov). Fyzické osoby se členy svazu stávají prostřednictvím svého členství v oddílech (čl. 3 bod 4 věta první stanov). *K žalobě podle § 15 odst. 1 zákona o sdružování občanů může být aktivně věcně legitimován nejen oddíl jako člen šachového svazu, jde-li o rozhodnutí jeho orgánu, ale také člen šachového oddílu jako fyzická osoba. Není tu důvodu činit rozdíl mezi „řádným“ a „zprostředkovaným“ členstvím v šachovém svazu jako občanském sdružení.* V projednávané věci však není rozhodnou otázkou, který subjekt je oprávněn k podání žaloby, ale – s odkazem na výše citované rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2304/2011 – povaha trestu, který byl oddílu, resp. členu sdružení uložen příslušným orgánem. Podle názoru dovolacího soudu má předmětná sankce ve výši 1.500,- Kč natolik malou intenzitu, že postačí věc ponechat v kompetenci orgánů občanského sdružení, v intencích čl. 20 Listiny základních práv a svobod a § 3 odst. 3 zákona o sdružování občanů.

Dovolací soud proto podle § 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c) o. s. ř. dovolání žalobce odmítl.

Úspěšný žalovaný má podle § 243c odst. 1 a § 146 odst. 3 o. s. ř. vůči žalobci právo na náhradu nákladů dovolacího řízení, vzniklých podáním písemného vyjádření k dovolání prostřednictvím advokáta. Za tento úkon náleží podle § 5 písm. d) vyhl. č. 484/2000 Sb. výchozí sazba odměny v částce 10.000,- Kč, redukováná na polovinu (§ 18 odst. 1

cit. vyhlášky), tj. 5.000,- Kč. Poté je nutno přičíst režijní paušál ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), tj. 5.300,- Kč. Po zohlednění 20 % DPH činí v součtu náklady řízení přiznané žalovanému 6.360,- Kč.

Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 12. října 2011

Memo

JUDr. Ludvík D a v i d, CSc., v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Jaroslava Musilová

